

P r o t o k o l

o výsledkoch prerokovania správy o doterajšom hospodárení a určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy (ďalej len správa) pre lesný celok **Martinské hole** na obdobie rokov **2022 – 2031** a pripomienok a požiadaviek na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy, napísaný podľa § 41 ods. 9 zákona o lesoch.

A. Vstupné informácie :

Termín predloženia správy na Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov : 25.02.2021

Vyhотовovateľ programu starostlivosti :

Slovenská lesnícka spoločnosť a.s., Kuzmányho 5, 974 01 Banská Bystrica

Kontaktná osoba : Miroslav Lúdík

Telefón : 0911 434 777 E-mail : miroslav.ludik@slsas.sk

Kontaktná osoba : Ing. Ján Šimkovič

Telefón : 0907 182 989 E-mail : simkovicjann@atlas.sk

B. Prerokovanie správy a spracovanie pripomienok

Správu o doterajšom hospodárení tvorí 9 hlavných kapitol.

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE
2. PREHĽAD OBHOSPODAROVANIA A VLASTNÍCKYCH VZŤAHOV
 - 2.1. Prehľad výmer lesného celku podľa vlastníckych celkov a lesných hospodárskych celkov
 - 2.2. Zoznam zástupcov obhospodarovateľov lesov a OLH na LC
 - 2.3. Posúdenie stavu katastra nehnuteľností (KN) a majetkovo právnych pomerov
 - 2.4. Informácia o stave pozemkových úprav
3. PREHĽAD DOTERAJŠIEHO HOSPODÁRENIA
 - 3.1. Výsledky hospodárenia vo vzťahu k platnému PSL
4. ŠPECIFIKÁ A OBMEDZENIA OVPLYVŇUJÚCE VYHOTOVENIE PSL A OBHOSPODAROVANIE LESOV
 - 4.1. Výskumné plochy, trvalé monitorovacie plochy, produktovody
 - 4.2. Semenné zdroje lesného reprodukčného materiálu
 - 4.3. Chránené územia ochrany prírody a ich ochranné pásma (Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov)
 - 4.4. Chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (chránené vodohospodárske oblasti) a ochranné pásma vodárenských zdrojov (zákon NRSR č.364/2004 Z.z. – vodný zákon v znení neskorších predpisov)
 - 4.5. Iné špecifiká a obmedzenia ktoré ovplyvňujú vyhotovenie PSL a obhospodarovanie lesov

5. KATEGORIZÁCIA LESOV NA LC
 - 5.1. Prehľad súčasnej a navrhovanej kategorizácie lesov na LC
 - 5.2. Zoznam dielcov navrhovaných na vyhlásenie za lesy ochranné (ďalej len "OL")
6. KOMPLEXNÉ ZISŤOVANIE STAVU A VÝVOJA LESOV A RÁMCOVÉ PLÁNOVANIE
 - 6.1. Elaborát prieskumov KZSL na LC
 - 6.2. Modely hospodárenia
7. ZÁSADY VYKONÁVANIA PRÁČ HÚL
 - 7.1. Priestorové rozdelenie lesa
 - 7.2. Meračské a mapovacie práce
 - 7.3. Zisťovanie zásob dreva v lesných porastoch
 - 7.4. Časová úprava
 - 7.5. Ťažbová úprava
8. SÚČASTI PSL
9. ZÁSADY SPOLUPRÁCE S OBHOSPODAROVATEĽMI LESA, ODBORNÝMI LESNÝMI HOSPODÁRMI, A INÝMI SUBJEKTAMI

Oznámenie o predložení správy a žiadost' o predloženie pripomienok k správe a požiadaviek na vyhotovenie PSL boli účastníkom konania a osobám dotknutým vyhotovením programu starostlivosti o lesy doručené listom zo č. OÚ-ZA-OOP4-2021/023221/SCH zo dňa 14.5.2021.

Termín prerokovania správy v oznámení nie je uvedený. Vzhľadom na vyhlásenie mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky sa upustilo od verejného prerokovania správy.

Pripomienky k správe a požiadavky na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy boli s vyhotoviteľom prerokované v Žiline dňa 19.7.2021.

V protokole sú riešené nasledovné pripomienky :

2.1. Prehľad výmer lesného celku (LC) podľa vlastníckych celkov (VC) a LHC

Vlastnícke celky v obvode príslušného lesného celku budú vytvárané, v zmysle § 39 ods. 4 a 5 zákona o lesoch, na základe evidencie lesných pozemkov podľa obhospodarovateľov lesov a odborných lesných hospodárov, ktorá je vedená Okresným úradom Martin, pozemkovým a lesným odborom podľa § 4 ods.1 zákona o lesoch. V prípade, že vyhotoviteľ programu starostlivosti o lesy zistí, že lesy obhospodarujú neregistrovaní obhospodarovatelia lesov upozorní ich na povinnosti uložené v §4a a §4b zákona o lesoch.

Kódy jednotlivých obhospodarovateľov používané v databázach PSL budú stotožnené s kódmi obhospodarovateľov podľa lesníckeho GIS-u.

Vyhotovovateľ programu starostlivosti predloží príslušnému okresnému úradu, pozemkovému a lesnému odboru na doplnenie evidencie obhospodarovateľov vedenej podľa § 4 ods. 1 zákona o lesoch všetky novozariadené lesné pozemky, bezodkladne od zistenia tejto skutočnosti.

4.1. Výskumné plochy, trvalé monitorovacie plochy a produktovody.

Pri vypracovaní programu starostlivosti dôjde k aktualizácii TMP, VP a IP.

Zobrazenie trvalých monitorovacích plôch (TMP), výskumných plôch (VP) a inventarizačných plôch nie je súčasťou lesníckej mapy podľa platného mapového štandardu. Zobrazenie predmetných plôch na lesníckych mapách je možno na základe osobitnej objednávky.

V textových a mapových častiach programu starostlivosti budú zariadené len také TMP, VP a IP, ktoré zakladateľ aktívne využíva a eviduje, požiadal o ich zariadenie v programe starostlivosti a súčasne poskytol vyhotovovateľovi programu starostlivosti o lesy údaje o označení plochy, type plochy a súradniciach plochy (JTSK).

NLC Zvolen zaslalo zoznam TMP a TVP s požiadavkami na ich obhospodarovanie listom 453/2021, 598/2021-4000 zo dňa 9.2.2021. V zmysle tohto listu sa na území lesného celku nachádzajú výskumné plochy Národného lesníckeho centra.

Ochranné pásma **elektrovodov a plynovodov**, ktoré prechádzajú lesnými pozemkami, je potrebné obhospodarovať pri rešpektovaní obmedzení podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike.

V správe sú zapracované podklady správcov produktovodov :

Stredoslovenská distribučná, a.s. vrátila žiadosť Slovenskej lesníckej spoločnosti, a.s. o poskytnutie podkladov na vyhotovenie PSL ako nekompletnú s výzvou na jej doplnenie. Z odpovede SSE distribúcia je zrejmé, že nesprávne pochopila účel podanej žiadosti a bolo by vhodné zo strany Slovenskej lesníckej spoločnosti, a.s. riešiť vzniknutú situáciu osobným pohovorom.

Pokiaľ Stredoslovenská distribučná, a.s. bude trvať na podkladoch, ktoré uvádza vo svojom liste č. 4803/ZS/SSD zo dňa 02.02.2021, ktoré sú z pohľadu vyhotovenia PSL irelevantné budú elektrovody zamapované podľa skutočného stavu v teréne.

SPP distribúcia a.s., na žiadosť Slovenskej lesníckej spoločnosti a.s. o poskytnutie údajov o priebehu plynovodov a ich ochranných pásmach nereagovala. Plynovody budú zamapované podľa skutočného stavu v teréne.

SEPS a.s. zaslala informácie o priebehu elektrických vedení a požiadavky na vyhotovenie PSL listom PS/2021/000471 zo dňa 14.1.2021. Na území LC sú vedenia tejto spoločnosti.

Transpetrol a.s.. v liste 000887/2021 z 26.01.2021 uviedol, že lesný celok nezasahuje do ochranného pásma ich prepravnej siete.

4.2. Zdroje lesného reprodukčného materiálu

Podklady NLC–LVÚ Zvolen, Odboru pestovania a produkcie lesa k vyhotoveniu programom starostlivosti o lesy boli zapracované v správe.

V zákone č. 138/2010 Z. z. o lesnom reprodukčnom materiáli v znení neskorších predpisov a vyhláske č. 501/2010 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o produkcii lesného reprodukčného materiálu a jeho uvádzaní na trh je upravený postup uznávania zdrojov reprodukčného materiálu, ktorý sa vykonáva pri obnove programu starostlivosti. Pre zaradenie uznaných zdrojov do textových a mapových častí programu starostlivosti o lesy je potrebné zo strany dotknutých osôb vykonať úkony tak, aby v čase predloženia návrhu programu starostlivosti bolo ukončené správne konanie o uznaní jednotlivých zdrojov lesného reprodukčného materiálu.

Kontakt: Ing. Dagmar Bednárová, PhD., NLC–LVÚ Zvolen, Odbor pestovania a produkcie lesa, T.G.Masaryka 22, 960 92 Zvolen, Tel: 045/5314245, Mobil: 0902 999 301, e-mail: bednarova@nlcsk.org

4.3. Chránené územia ochrany prírody a ich ochranné pásma (Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov)

K tvorbe programu starostlivosti z pohľadu záujmov ochrany prírody sú nevyhnutné nasledovné podklady :

1. príslušnosť JPRL k stupňom územnej ochrany prírody
2. zakres priebehu hraníc chránených území v rámci LC
3. podklady definujúce rozsah obmedzenia bežného hospodárenia v lesoch v rámci LC napr. rozhodnutia, vyhlášky štátnych orgánov ochrany prírody a pod.
4. programy starostlivosti a záchrany vyhotovené na území lesného celku, ktoré by boli záväzným podkladom pre vyhotovenie alebo by mali vplyv na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy (§ 54 ods.5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov)
5. záväzné stanovisko vydané orgánom ochrany prírody

Plány hospodárskych opatrení budú navrhované podľa stavu lesných porastov, cieľov ochrany v príslušnom stupni územnej ochrany prírody podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V návrhoch hospodárskych opatrení sa zohľadnia obmedzenia vyplývajúce zo zákona č. 543/2002 Z. z. a súvisiacich vykonávacích predpisov. Prípadné iné obmedzenia vyplývajúce z právoplatných rozhodnutí orgánov ochrany prírody vydaných na základe zákona 543/2002 Z. z, ktoré budú poskytnuté vyhotovovateľovi a Okresnému úradu Žilina, odboru opravných prostriedkov a nadobudnú právoplatnosť do 31.12.2021.

Súčasnú programovú riešenie spracovania programu starostlivosti o lesy umožňuje zaznamenať pri JPRL

- Stupeň územnej ochrany prírody (jeden záznam)
- Zónu ochrany prírody (dva záznamy + vyjadrenie podielu plochy v percentách)
- SKUEV (jeden záznam)
- CHVÚ (jeden záznam)
- Chránené územie (tri záznamy + vyjadrenie podielu plochy v percentách)

V lesníckych mapách budú JPRL, ktoré sú súčasťou NPR, PR označené písmenom R (kód značky 1600).

Rovnako vyhotovovateľ programu starostlivosti vypracuje a s návrhom programu starostlivosti odovzdá zoznam JPRL, v ktorých boli zohľadnené obmedzenia vyplývajúce z ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z., resp. zo záväzného stanoviska a z právoplatných rozhodnutí príslušného orgánu životného prostredia s uvedením aktuálneho § zákona č. 543/2002 Z. z., príp. označenia rozhodnutia (kým bolo vydané, číslo a dátum vydania), ktorým bol predmetný režim obmedzený za účelom uplatnenia zámerov ochrany prírody určený. Uvedené rozhodnutia a záväzné stanovisko budú súčasťou všeobecnej časti programu starostlivosti.

V správe sú zapracované podklady od správy NP Veľká Fatra.

Prílohou protokolu je záväzné stanovisko Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja č. OU-ZA-OSZP1-2021/024054-003/Ora,Kub zo dňa 08.09.2021.

V lesnom celku sa nachádzajú lesné pozemky ktoré sú súčasťou európskej sústavy chránených území. Upozorňujeme NLC Zvolen, že zákon č.543/2002 o ochrane prírody a krajiny v ustanovení §28 ods. 6 určuje obstarávateľa programu starostlivosti o lesy ako oprávnenú osobu na podanie žiadosti o vydanie odborného stanoviska podľa § 28 ods.7 k tomuto projektu. Vzhľadom na skutočnosť, že odborné stanovisko vydané podľa § 28 ods.7 má byť súčasťou záväzného stanoviska orgánu ochrany prírody vydaného podľa §9 ods.1 písm. m) zákona 543/2002 Z.z. žiadame NLC Zvolen aby žiadosť podávaná na orgán ochrany prírody obsahovala odkazy na oba právne tituly. Po obdržaní stanovísk tieto NLC bezodkladne poskytne Okresnému úradu v Žiline ako podklad k schvaľovaciemu konaniu.

V súvislosti zo zmenami v legislatíve na úseku ochrany životného prostredia upozorňujeme na:

ustanovenie § 13 ods. 1 písm. c) kde sa zakazuje použitie veľkoplošnej formy holorubného hospodárskeho spôsobu od druhého stupňa územnej ochrany prírody

ustanovenie § 14 ods. 1 písm. l) kde sa zakazuje používať iné spôsoby hospodárenia v lesoch ako prírode blízke hospodárenie ktoré je definované v § 2 písm. x) zákona o lesoch od tretieho stupňa územnej ochrany prírody

ustanovenie § 24 ods. 9 písm. h) kde sa zakazuje ťažiť drevnú hmotu holorubným hospodárskym spôsobom na území ochranného pásma jaskyne

ustanovenie § 49 ods. 7 písm. n) kde sa zakazuje ťažiť drevnú hmotu holorubným hospodárskym spôsobom na území ochranného pásma chráneného stromu

Národné lesnícke centrum Zvolen ako správca štátneho mapového diela s tematikou lesného hospodárstva a inštitúcia zabezpečujúca tvorbu metód a postupov vykonávania hospodárskej úpravy lesov zjednocuje postup vytvárania jednotiek priestorového rozdelenia lesov a evidovania územných stupňov ochrany prírody nasledovne:

- Organizácia ochrany prírody zabezpečí v teréne označenie osobitne chránených častí prírody v súlade s § 19 ods. 6 a 7 vyhlášky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v termíne do 31.07.2021. Vyhotoviteľ PSL na základe vyznačenia hraníc chránených území a ich ochranných pásiem vykoná rozdelenie lesa na dielce do nového PSL. Priebeh hraníc nového rozdelenia JPRL do mapových diel PSL sa preberie na základe lomových bodov osobitne chránených častí prírody z podkladov dodaných organizáciou ochrany prírody.
- V prípade nevyznačenia hraníc osobitne chránených častí prírody do tohto termínu vyhotovovateľ PSL v zmysle Pracovných postupov HÚL, platných usmernení a v súlade s Dátovým štandardom PSL, v JPRL do ktorých zasahujú osobitne chránené časti prírody s rôznymi stupňami ochrany prírody (SOP), uvedie do príslušnej JPRL vždy najvyšší stupeň nachádzajúci sa v JPRL. V čistopise PSL bude pre jednotlivé chránené územia nachádzajúce sa v JPRL uvedený aj príslušný SOP. Do čistopisu sa uvedie text: "Na ploche s najvyšším SOP budú uplatňované hosp. opatrenia podľa príslušného modelu a na zvyšnej ploche podľa zákonných podmienok pre príslušný SOP". Zoznam JPRL s viacerými SOP bude súčasťou Všeobecnej časti PSL.
- Lesný porast so SOP=5 sa vždy vylišuje ako samostatný dielec. V prípade nevyznačenia hranice takéhoto chráneného územia v teréne príslušnou organizáciou ochrany prírody sa hranica 5. stupňa OP preberie z grafických podkladov a v PSL za takýto porast zariadi ako čiastková plocha.

4.4. Chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd a ochranné pásma vodárenských zdrojov (zákon NR SR č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov – vodný zákon)

Podklady poskytnuté Turčianskou vodárenskou spoločnosťou a.s. sú zapracované v správe.

Územie lesného celku Martinské hole sa nenachádza v žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti, nachádzajú sa tu však vodárenské toky a vodárenské zdroje. K schváleniu návrhu programu starostlivosti o lesy bude potrebné vyjadrenie Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie na úseku štátnej vodnej správy podľa § 28 ods.2 písm. e) vodného zákona.

V prípade, že sa počas vonkajších prác zistia aj iné vodné zdroje, ktoré nie sú v správe vodárenských spoločností a bude možné identifikovať ich správcu, je potrebné tohto kontaktovať a požiadať ho o poskytnutie údajov o vodnom zdroji, ktoré by mohli mať vplyv na vyhotovenie PSL.

4.5. Iné špecifiká a obmedzenia ktoré ovplyvňujú vyhotovenie programu starostlivosti o lesy a obhospodarovanie lesov na LC

Iné špecifiká a obmedzenia ktoré ovplyvňujú vyhotovenie programu starostlivosti o lesy a obhospodarovanie lesov na LC neboli definované.

6. Kategorizácia lesov na LC

Kategorizácia lesov je legislatívne upravená v § 13 až 16 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov do termínu predloženia správy o doterajšom hospodárení pre LC Martinské hole nevyhlásil kategóriu lesov osobitného určenia.

Kategóriu lesov ochranných vyhlási OÚ Žilina na návrh vyhotovovateľa programu starostlivosti. Návrh bude súčasťou žiadosti o schválenie návrhu programu starostlivosti. Vyhotovovateľ pri zaradovaní JPRL do kategórie lesov ochranných vychádza z návrhu kategorizácie lesov, ktorý bol vypracovaný Národným lesníckym centrom vo Zvolene pri komplexnom zisťovaní stavu lesa pre potreby rámcového plánovania, hodnotenia stavu a vývoja lesov. Prípadné odchýlky návrhu kategórie ochranných lesov od uvedeného podkladu je potrebné v programe starostlivosti písomne odôvodniť.

7. Komplexné zisťovanie stavu a vývoja lesov a rámcové plánovanie.

Vyhotovovateľ programu starostlivosti vykoná aktualizáciu stupňa ohrozenia JPRL v prípadoch potrebných pre riešenie obnovy lesa.

Doba zabezpečenia uvádzaná v programe starostlivosti nesmie prekročiť zákonom stanovený limit 10 rokov.

Vzhľadom na zdravotný stav lesných porastov a prognózy jeho vývoja je dôležité venovať pozornosť jedli v lesných porastoch ako potencialnej náhrade smreka. Na zabezpečenie zastúpenia jedle v lesných porastoch sa odporúča:

- zvýšiť podiel jedle v cieľovom/obnovnom zastúpení na úkor iných (SM, BK), prípadne plánovať jej zastúpenia na hornej hranici intervalu pre jedľu.
- zvýšiť rubnú a obnovnú dobu jedle (140/40)
- v porastoch s relevantným zastúpením jedle používať výlučne 3-4 fázový maloploš.clonný rub v skupinách max na 2 výšky (30 árov) s ponechaním dospelých výstavkov jedle a ponechaním podúrovňových jedlí

- jedľu obnovovať v predstihu a plánovanie jej ťažby až v poslednej fáze - dorube
- predpisovať ochranu pred zverou oplotením
- vylúčiť z ťažby (rubnej či výchovnej) vrstvá a podúrovňové jedle
- vo výchovnej ťažbe v max. miere nepredpisovať do zásahu jedľu (hlavne v zmiešaných porastoch s DB, BK, SM)
- plánovať podsadbu jedle aj v porastoch bez jedle materskom poraste.

8. Zásady vykonávania prác HÚL

V prípadoch ak hranice LHC a LC nie sú totožné, požadujeme zachovať rozdelenie lesa vytvorené hranicou LHC a nespájať takéto dielce.

V lesníckych mapách budú zobrazené všetky chaty a rekreačné objekty s vysporiadaným druhom pozemku (zastavaná plocha), nachádzajúce sa v obvode mapovanej JPRL, alebo iného lesného pozemku (bezlesie).

Hranice LC sú pre vyhotovenie PSL záväzné. Zmenu hraníc LC možno vykonať z dôvodu ucelenosti obhospodarovania a po konzultácii s Okresným úradom Žilina, odborom opravných prostriedkov. Priebeh hranice lesného celku predloží vyhotoviteľ PSL po schválení návrhu PSL Okresnému úradu Žilina, odboru opravných prostriedkov vo formáte .blk.

Pri rozdelení lesa a opise porastov bude vyhotovovateľ rešpektovať LC určený orgánom štátnej správy.

Rozdelenie lesa vychádzajúce z rozdielnosti jeho obhospodarovateľov bude vyhotovovateľ rešpektovať len v prípadoch

- ak je hranica obhospodarovania v teréne vyznačená v zmysle § 27 ods. 7 vyhlášky MPSR č. 453/2006 Z.z. o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa
- ak s vyznačenou hranicou súhlasia susední obhospodarovatelia lesov, alebo bola hranica pozemku vytýčená geodetom.
- požiadavka na vytvorenie novej JPRL bola vznesená najneskôr do napísania protokolu
- v prípade rozdelenia JPRL po hraniciach parcely/parciel EKN je potrebné doložiť vyhotoviteľovi podklad na základe ktorého bola parcela v teréne vyznačená (vytyčovací protokol, geometrický plán) nakoľko vyhotoviteľ PSL má k dispozícii len údaje C registra katastra nehnuteľností
- požiadavka na vytvorenie novej JPRL preukázateľne vychádza z vôle vlastníka lesných pozemkov (žiadosť podal sám vlastník alebo ním splnomocnená osoba)

Novovzniknutá JPRL v predmetnej súvislosti musí byť zariadovaná výlučne ako dielec v zmysle § 39 ods.6 zákona o lesoch.

V dielcoch v ktorých sa podľa podkladov KN nachádza viac vlastníkov lesných pozemkov, pričom hranice jednotlivých dohodou odovzdaných parciel (CKN, PKN) nie sú v teréne identifikované budú posudzované v súlade s § 39 ods. 6 zákona 326/2005 Z. z. o lesoch za spoločnú vec. Pre predmetný dielec bude v programe starostlivosti o lesy uvedený obhospodarovateľ lesa totožný s evidenciou obhospodarovateľov Okresného úradu Martin.

V programe starostlivosti budú uvedení obhospodarovatelia lesov, ktorí si splnili povinnosti obhospodarovateľa lesa v súlade s § 4a zákona o lesoch a sú vedení v evidencii obhospodarovateľov lesov na Okresom úrade Martin.

Okresný úrad poskytol vyhotovovateľovi programu starostlivosti databázu obhospodarovateľov lesov, aktuálnu k 1.1.2021, ktorá bude aktualizovaná k 31.12.2021.

Vyhotovovateľ programu starostlivosti bude pri rozdelení lesa rešpektovať katastrálne hranice, ktoré sú v teréne vyznačené v súlade s § 124 vyhlášky č. 79/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva katastrálny zákon.

Vyhotovovateľ programu starostlivosti vykoná v čo najväčšej miere priestorové rozdelenie lesa tak, aby hranice existujúcich chránených území resp. zón boli súčasne hranicami JPRL a v spolupráci so správou NP Veľká Fatra a NP Malá Fatra overí správnosť ich priebehu do ukončenia vonkajších prác.

Vyhotovovateľ programu starostlivosti zabezpečí, aby nebolo duplicitné číslovanie JPRL v rámci LC.

Lesné pozemky budú v programe starostlivosti o lesy zariaďované v členení ktoré zodpovedá § 3 ods.1 zákona o lesoch v znení neskorších predpisov. Rozdiely medzi členením pozemkov doteraz platného programu starostlivosti a novým návrhom programu starostlivosti je potrebné dokladovať rozhodnutím alebo záväzným stanoviskom príslušného Okresného úradu, pozemkového a lesného odboru.

V predmetnej súvislosti upozorňujeme, že za rekreačné miesta podľa § 3 ods.1, písm. e) zákona o lesoch možno považovať výlučne také časti pozemkov, ktorých využívanie súvisí s využívaním funkcií lesa podľa § 30 zákona o lesoch, t. j. je potrebné posúdiť možnosť verejného využívania predmetného lesného pozemku na rekreačný účel (pozn.: Popisované rekreačné využívanie lesného pozemku verejnosťou je odlišné od rekreačného využívania pozemku, ktorý je pozemkom v okolí chaty, využívanej na rekreáciu vlastníkom chaty alebo jej nájomcom.)

Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor poskytne vyhotoviteľovi prehľad rozhodnutí o vyňatiach, obmedzení využívania alebo záväzných stanovísk k zmene využitia lesných pozemkov v rámci LC za rok 2021 do 31.12.2021.

Pozemky v KN vedené ako lesné pozemky, ktorých využívanie na plnenie funkcií lesov alebo v súvislosti s nimi nie je možné, tzv. čierne plochy, budú uvedené v zozname pretrvávajúcích nezrovnalostí. Jedná sa o pozemky, ktoré nemajú charakter pozemkov podľa § 3 ods. 1 zákona o lesoch, ide o nesúlad druhu pozemku podľa údajov katastra nehnuteľností a skutočného stavu podľa § 3 ods. 2 zákona o lesoch.

V programe starostlivosti sa požaduje uviesť zoznam JPRL, v ktorých neboli z hľadiska návrhu hospodárskych opatrení dodržané modely hospodárenia (hospodársky spôsob, rubná doba, obnovné zastúpenie hlavných drevín). K príslušným zmenám bude uvedené odôvodnenie.

Pri opise porastov, v ktorých je kalamita odevidovaná v lesnej hospodárskej evidencii ako náhodná ťažba s ponechaním dreva v lesnom poraste a náhodná ťažba nevykonaná sa postupuje v zmysle usmernenia NLC-UHÚL Zvolen č.1/2013 z 29.10.2013.

Pokiaľ v lesných porastoch predrubného veku započala ich obnova vplyvom náhodných ťažieb je možné obnovené plochy mapovať ako porastové skupiny podľa zásad uvedených v Pracovných postupoch HÚL.

7.3. Zisťovanie porastových zásob

Zisťovanie porastových zásob sa vykoná podľa § 33 Vyhlášky MP SR č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa. V zmysle § 33 ods. 4 vyhlášky MP SR č. 453/2006 Z. z. je možné :

- v porastoch nekvalitných a výmladkových zistiť zásobu podľa RT, odhadom, podľa LHE a pod.
- metódu aktualizácie zásob uplatniť v tých porastoch, kde v predchádzajúcom programe starostlivosti bola spoľahlivo zistená zásoba priemerovaním naplno a nebola vykonaná žiadna ťažba, resp. iba ťažba do výšky max. 10 % zo zásoby, pričom nedošlo k výraznejšej zmene charakteristík porastu, resp. ťažbová plocha v prípade holorubného hospodárskeho spôsobu je presne zmerateľná.
- v rubných porastoch, v ktorých bolo za posledné tri roky za sebou spracovaných viac ako 10% zásoby porastu náhodnou ťažbou a neukončuje sa v nich obnova, zisťovať porastovú zásobu metódou diferencovaných RT s presnosťou +/- 15%
- zisťovanie porastových zásob vo všetkých porastoch so stupňom ohrozenia 3. a 4. vykonať metódou rastových tabuliek
- zistenie zásoby porastových zvyškov (9 etáž) je možné vykonať vzorníkovou metódou
- v rubných porastoch s prevažným zastúpením agáta, hraba, duba cerového, brezy a topoľa osikového, v ktorých sa neplánuje ukončenie obnovy zistiť zásobu pomocou rastových tabuliek

Zoznam porastov v ktorých pre zisťovanie zásob dreva budú použité vyššie uvedené metódy sa požaduje predložiť k schvaľovaniu programu starostlivosti o lesy.

7.5. Ťažbová úprava

Objem obnovnej ťažby pre kategóriu hospodárskych lesov vysokého tvaru, okrem topoľových a vrbových lesných porastov, pri uplatnení podrastového a holorubného hospodárskeho spôsobu sa odvodí podľa jedného z ukazovateľov v zmysle § 29 vyhlášky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesa a ochrane lesa. Vyhotovovateľ programu starostlivosti v príslušnej časti výber ukazovateľa pre odvodenie obnovnej ťažby zdôvodní, predovšetkým z pohľadu rozdelenia zásob po vekových stupňoch, výmery LC, zdravotného stavu lesných porastov, prípadne ďalších dôležitých skutočností. Rovnako sa žiada písomne zdôvodniť výšku navrhovanej obnovnej ťažby vo väzbe na hodnotu vybraného ukazovateľa, prípadne porovnať s údajmi ďalších ukazovateľov. Výška navrhovanej ťažby nesmie prekročiť vybraného ukazovateľa. Príslušné zdôvodnenia sú požadované vzhľadom na značný význam údajov – objem obnovnej ťažby na procesný postup schvaľovania programu starostlivosti v zmysle ustanovení správneho poriadku tak, aby predmetné dôvody nebolo potrebné obstarávať v procese správneho konania (sleduje sa zásada hospodárnosti a včasnosti správneho konania). Stanovenie ukazovateľa ťažby pre ostatné kategórie, tvary lesa a hospodársky spôsob výberkový sa riadi príslušnými odsekmi § 29 vyhlášky č. 453/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

V prípade, že v zmysle záväzného stanoviska orgánu ochrany prírody nie je možné v rubných porastoch plánovať hospodárske zásahy v hospodárskych lesoch vysokého tvaru bude v týchto JPRL uvedený spôsob obhospodarovania – bez zásahu „b“.

Vzhľadom na ustanovenie § 23 ods.16 zákona 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov a §2 ods.4 vyhlášky MPSR č.297/2011 Z.z. o lesnej hospodárskej evidencii v znení

neskorších predpisov sa objem ležaniny (kalamity) jednotlivých drevín v m³ uvedie len pri opise porastov. V návrhu hospodárskych opatrení sa objem ležaniny (kalamity) neuvádza.

Ležaninou sa rozumie všetka drevná hmota, ktorá neprodukuje prírastok a živé vývraty po vetrových kalamitách. Akákoľvek živá hmota aj s nepatrným asimilačným aparátom, ktorá ešte produkuje prírastok sa podchyť v živej zásobe porastu.

9. Súčasti programu starostlivosti o lesy

Vyhotovenie programu starostlivosti o lesy sa riadi čiastkovou zmluvou o dielo 10/NLC/2021-VO, ktorú uzavrelo Národné lesnícke centrum Zvolen ako objednávateľ a Slovenská lesnícka spoločnosť a.s. Banská Bystrica ako zhotoviteľ. Predmet čiastkovej zmluvy je definovaný v článku III. zmluvy a článok IV., ods. 1.6., stanovuje formu odovzdávania jednotlivých náležitostí programu starostlivosti o lesy. Čiastková zmluva o dielo 10/NLC/2021-VO je prístupná na internetovej stránke <https://www.crz.gov.sk/data/att/2709381.pdf>

Vyhotovenie súčastí programu starostlivosti o lesy nad rámec zmluvy sa riadi ustanovením § 40 ods. 7 zákona o lesoch.

10. Zásady spolupráce s obhospodarovateľmi lesa, odbornými lesnými hospodármi, a inými subjektmi

Hospodárske opatrenia pre obdobie od skončenia platnosti programu starostlivosti do schválenia návrhu programu starostlivosti dohodne obhospodarovateľ lesov prostredníctvom OLH s vyhotovovateľom programu starostlivosti. Vyhotovovateľ programu starostlivosti tieto navrhnuté úlohy spracuje a predloží Okresnému úradu Žilina, odboru opravných prostriedkov na odsúhlasenie. Okresný úrad Žilina odporúča navrhnuté úlohy opatřit vyjadrením Okresného úradu Žilina odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia kraja a pri každej JPRL uviesť aj stupeň územnej ochrany prírody.

Rekonštrukcie lesa nie je možné odsúhlasovať podľa § 41 ods. 14 zákona o lesoch, nakoľko zákonnou podmienkou pre ich realizáciu je schválenie v procese správneho konania!

Zmeny vyplývajúce z hospodárenia za obdobie od skončenia terénnych prác do konca posledného roka platnosti programu starostlivosti v zmysle § 35 ods.6 písm. b) predložia obhospodarovatelia lesov vyhotovovateľovi do 15. januára 2022.

V záujme nekomplikovaného procesu schvaľovania programu starostlivosti Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov odporúča obhospodarovateľom lesa v období november a december 2021 realizovať len nevyhnutné ťažby dreva, ktoré nezakladajú nutnosť aktualizácie programu starostlivosti k termínu 01.01.2022.

Všetky termíny, podklady a zásady na vyhotovenie programu starostlivosti určené správou o doterajšom hospodárení, ktoré neboli upravené v tomto protokole inak, zostávajú v platnosti.

Návrh programu starostlivosti o lesy predloží jeho vyhotovovateľ na Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva najneskôr v termíne podľa § 41 ods. 9 zákona o lesoch.

Písomné požiadavky na vyhotovenie PSL a pripomienky ku správe zaslali na OÚ Žilina v termíne do prerokovania správy :

- Ing. Jaroslav Chmelař - OLH
- Valko Ján, A.Moyzesa 359/149, Kláštor pod Znievom
- ARLUS s.r.o., Turčianske Kľačany 247

- Kovalčík František a Elena Kovalčíková, Bellova 36/4, Martin
- Pongracz s.r.o, Mateja Bela 8, Bratislava,
- Združenie vlastníkov lesa a ornej pôdy THOMKA Bystrička, Na Uhlisku 9, Banská Bystrica
- Urbár Martin, pozemkové spoločenstvo, Hrdinov SNP 43, Martin
- Slovenská lesnícka spoločnosť a.s. Kuzmányho 5, Banská Bystrica
- NLC Zvolen UHÚL, Sokolská 2, Zvolen
- OÚ Žilina OSŽP1
- OÚ Martin OSŽP

Všetky písomné pripomienky k správe o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy pre lesný celok **Martinské hole** sú prístupné na: https://drive.google.com/drive/folders/1mveMTsxwW_sONHvRI2oU5qyzpZJoJp4L?usp=sharing

Podklady presahujúce veľkosť formátu A3 boli poskytnuté vyhotoviteľovi PSL v origináloch doručených na Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov.

Podklady k vyhotoveniu správy, alebo požiadavky na vypracovanie pokynov na vyhotovenie programu starostlivosti, okrem obhospodarovateľov a vlastníkov lesných pozemkov, predložili a návrh programu starostlivosti im bude poskytnutý na posúdenie ich zapracovania :

- Turčianska vodárenská spoločnosť a.s.
- SEPS a.s. Bratislava
- Správa NP Veľká Fatra,
- Správa NP Malá Fatra
- Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy
- Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor

Tento protokol bol napísaný po prerokovaní správy o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti pre lesný celok **Martinské hole** a pripomienok dotknutých osôb dňa **08.10.2021** v **Žiline**.

Zapísal : Ing. Martin Schestág

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA
ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA	
16. 09. 2021	
MOBB 16/2021	
Císlo záznamu:	Císlo spisu:
Prílohy:	Vybavuje: 5011

● ●
Okresný úrad Žilina
Odbor opravných prostriedkov
Referát lesného hospodárstva
Vysokoškolákov 8556/33B
010 08 Žilina
● ●

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje/linka

Žilina

OU-ZA-OSZP1-2021/024054-003/Ora,Kub

Ing. Kubaščiková

08.09.2021

Vec

Žiadosť o vyjadrenie k návrhu Programu starostlivosti o lesy LC Martinské hole – záväzné stanovisko

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „Okresný úrad Žilina“), ako príslušný orgán štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa § 4 ods. (1) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 67 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), na základe žiadosti: **Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát lesného hospodárstva, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina** (ďalej len „žiadateľ“), o vydanie vyjadrenia k návrhu programu starostlivosti o lesy pre LC Martinské hole, dáva v zmysle § 9 ods. (1) písm. m) zákona, nasledovné

záväzné stanovisko:

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát lesného hospodárstva, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina požiadal o vyjadrenie orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny k návrhu programu starostlivosti o lesy pre LC Martinské hole na obdobie 2022-2031 (ďalej len „PSoL“). LC Martinské hole sa nachádza v okrese Martin a patria tu celé katastrálne územia: Turčiansky Peter, Bystrička, Martin, Priekopa, Záturčie, Vrútky a časť k. ú. Trebostovo. Z hľadiska ochrany prírody a krajiny sú predmetné pozemky v kompetencii Správy NP Veľká Fatra a v zmysle zákona tu platí 5., 2. a 1. stupeň ochrany prírody.

Okresný úrad Žilina nahliadol do dostupných podkladov k vyhotoveniu PSL a v súlade s odborným stanoviskom ŠOP SR, Správy NP Veľká Fatra č. 14/2021 zo dňa 10.02.2021 (doručená 19.02.2021) a č.14-002/2021 zo dňa 07.05.2021 (doručené 20.05.2021) a z hľadiska dotknutých záujmov ochrany prírody a krajiny požaduje, aby boli zapracované nasledujúce pripomienky:

1. Zmapované pralesné zvyšky, t.j. na JPRL č. 372a, b LC Martinské hole nebudú vykonávané ani plánované žiadne zásahy (zároveň ide o hluchánie biotopy).
2. V JPRL č. 49-70, 74, 76b, 78, 126a, b, c, d, 152a₁₀, 152b, 153, 154a, b, 197, 198, 203, 204, 206 (206- len J časť), 208, 309, 310b, c, 311a, 312a, b, 315, 324, 325, 326 a, b, 371a, b, 372a, b, 373a, 403a, b, 404, 405, 432a, b, 433a, b, 467, 469, 470, 475-477, 496a, b, 497, 498 na LC

Martinské hole sa nebudú plánovať žiadne ťažbové zásahy a to z dôvodu ochrany biotopu kriticky ohrozeného hlucháňa.

3. V JPRL č. 33a, 41-42, 44-48, 71-73, 75, 76a, 77, 122b, 123a, 124, 125a, 127-128, 136c, 149-151, 152a₂₀, 155, 194-196, 199, 202, 212,213, 311a, 312, 316, 318, 320-323, 327-328, 370, 373b, 374, 400, 401b, c, 402, 403c, 406-407, 409b, 430b, 431, 463a, c, 466, 468b, 471-473, 491-493, 496a bude prebiehať aktívny manažment hlucháních lokalít, t.j. hospodárenie mimo doby kritickej pre hniezdenie a výchovu mláďat (od začiatku februára do konca júna) a s prípadnými ďalšími osobitosťami, ktoré budú dohodnuté s obhospodarovateľmi.
4. V JPRL č. 370b sa nachádzajú chránené druhy vtákov (orol krikľavý, bocian čierny). V tomto JPRL bude pri popise porastu v PSoL uvedená táto skutočnosť, napr. „hniezdna lokalita“. V prípade pozorovania hniezdných aktivít v príslušnom roku bude s obhospodarovateľom dohodnutý postup pri ochrane konkrétneho druhu (časové obmedzenie ťažby v okolí hniezda). Nebudú tiež poškodzované hniezdne stromy a ich bezprostredné okolie.
5. V porastových mapách uvádzať označenie príslušných JPRL v maloplošných CHÚ zeleným „R“.
6. Pri návrhoch drevinového zloženia v čo najväčšej miere podporovať nedostatočne zastúpené dreviny podľa príslušnej typologickej jednotky.
7. Pri ukončení obnovy ponechať trvalo stojace stromy alebo skupinky stromov najmä v extrémnejších a citlivejších lokalitách (hrebienky, sute, skaly, prameniská, toky, mokrade) s dôrazom na stabilnejšie dreviny
8. V ochranných lesoch ponechávať časť hmoty na prirodzený rozklad, čo má veľký význam pre priaznivý kolobeh živín v ekosystéme a biodiverzitu vrátane množstva druhov chránených živočíchov zachovaním ich biotopu a potravných možností. Obnova v ochranných lesoch by mala plne rešpektovať mimoprodukčné funkcie lesov tejto kategórie ako aj dodržanie nepretržitej obnovnej doby, preto v rámci decentálneho predpisu odporúčame navrhovať obnovné zásahy v ochranných lesoch do výšky max. 10 % zásoby porastov, pričom exponované časti ochranných porastov odporúčame ponechať bez zásahu.

Okresný úrad Žilina, po oboznámení sa so všetkými podkladmi pre vydanie záväzného stanoviska, za predpokladu dodržania vyššie uvedených podmienok konštatuje, že plánovanou činnosťou budú dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny v prijateľnej miere a že z hľadiska dotknutých záujmov ochrany prírody a krajiny nemá ďalšie námietky voči návrhu hospodárskych opatrení na obdobie platnosti PSL 2022-2031. Vyššie uvedené opatrenia zadefinované z hľadiska ochrany prírody a krajiny majú za cieľ v predložennom dokumente ochrany prírody a krajiny najmä stanoviť rámec zlepšenia stavu biotopov, lesných spoločenstiev a biocenózy lesa ako národného, kultúrneho a prírodného dedičstva, a preto je potrebné tieto podmienky akceptovať.

Okresný úrad Žilina
odbor starostlivosti o životné prostredie
Vysokoškolská 8556/33B
010 08 Žilina
-1-

Ing. arch. Pavel Kropitz
vedúci odboru

Na vedomie

ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, P. O. Hviezdoslava 38, 036 01 Martin

OKRESNÝ
ÚRAD
ŽILINA

Telefón
+421 733 5674

E-mail
Michaela.Kubascikova@minv.sk

Internet
www.minv.sk